DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr.578 SOBOTA 2.PAZDZIERNIKA 1943. ROK IV.

NEAPOL ZDOBYTY.

W piątek o godz.8 rano wojska amerykańskie wkroczyły do Neapolu. Ludność z entuzjazmem witała zwycięzców,którzy przegnali hordy niemieckie,plądrujące miasto i gnębiące mieszkańców. Neapol jest bardzo poważnie zniszczony. Duża ilość mieszkańców została przez Niemców rozstrzelana,mieszkania są wyrabowane z kosztowności i cenniejszych przedmiotów, a przy wysadzaniu poszczególnych ulic nie oszczędzono nawet zabytków. Prócz tego Neapol poniósł również szkody na skutek nalotów. Niemcy znajdują się w odwrocie na całym froncie. Prawe skrzydło wojsk amerykańskich zdobyło ważny komunikacyjny Avellino,położone na półn.wschód od Neapolu. Również VIII armia uczyniła postępy zgodnie z przewidzianym planem. Zdobyła ona Manfredonię,położoną o 4o km.na półn.wschód od Foggia nad brzegiem Adriatyku i posuwa się szybko wzdłuż wybrzeża. Flota brytyjska,posuwająca się wzdłuż obu wybrzeży Italii,wspiera ogniem swych dział postępujące armie. W centrum frontu alianci maszerują wzdłuż rzeki Noltano. W Neapolu i Foggi zdobyto wielkie ilości sprzętu wojennego, a na zajętych lotniskach duże ilości uszkodzonych samolotów niemieckich. Lotnictwo niemieckie znikło zupełnie z frontu. Formacje bombowców sprzymierzonych bombardują węzły komunikacyjne i bazy wroga jak Benevento i Formi,lotnictwo bojowe uderza na cofające się wojska Kesselringa. O sile akcji lotnictwa sprzymierzonych świadczy fakt,iż w ciągu sierpnia zrzucono na bazy niemieckie w Italii 15.ooo ton bomb.

Na Korsyce wojska francuskie wrzuciły Niemców na cypel Bastii,gdzie resztki wojsk niemieckich stoją w obliczu ostatecznego zniszczenia. Akcje powietrzne nad Korsyką prowadzi wyłącznie francuskie lotnictwo bojowe,które w walkach zestrzeliło 13 niemieckich aparatów - w tym 7 w czasie niemieckiego nalotu na Ajaccio.

Front bałkański jest w dalszym ciągu terenem coraz żywszej akcji wojsk powstańczych. Po utracie Splitu powstańcy rozpoczęli ofenzywę w Dalmacji. Wzrosła akcja również w Albanii,gdzie 3 regularne pułki wojsk albańskich przeszły do powstańców,a wraz z nimi b.poseł albański w Turcji Midhad Shederi. W rejonie Goricy i Lublany Niemcy ponieśli ciężkie straty. Dowództwo niemieckie ogłosiło,że major angielski Johns,oficer sztabowy,kieruje akcją powstańczą w Jugosławii i jest łącznikiem między powstańcami a kwaterą sprzymierzonych. Londyn ogłosił,że do wybrzeży dalmatyńskich zawinęły szczęśliwie angielskie statki,które przywiozły wojskom powstańczym broń i amunicję.

Główna kwatera sprzymierzonych podała do wiadomości,że straty aliantów od 8.do 2o. września wynoszą 8.721 ludzi w zabitych,rannych i jeńcach.

BITWA O DNIEPR I BIAŁORUS.

Uderzenie rosyjskie na Białoruś przybiera na sile. Niemcy rzucają w tej chwili tam silne rezerwy dla obrony Witebska,Mohilewa i Orszy,będących ostatnimi bastionami chroniącymi stolicy Białorusi - Mińska. Rosjanie oddaleni są od Witebska o 5o km.,od Mohilewa 4o km.,od Orszy 15 km. - wszystkie te miasta były silnie bombardowane w ostatnich 48 godzinach. Oddziały pancerne armii czerwonej osiągły już przedmieścia Homla. Prawe skrzydło armii atakującej Białoruś przeprawiło się przez rzekę Troina i okrąża Orszę. W centrum tego odcinka trójkąt Witebsk-Homel-Mohilew jest coraz silniej zagrożony przez Rosjan,którzy sforsowali tu Berezynę. Poniżej cały środkowy brzeg Dniepru,długości 6oo km. aż po Zaporoże znajduje się w rękach Rosjan. Po zdobyciu Darnicy,miasta leżącego przed Kijowem,osiągnęli Rosjanie przedmieścia Kijowa leżące na lewym brzegu i zdobyli wyspę Truchanow,leżącą na Dnieprze i z niej obecnie prowadzą ataki na Kijów. Wyspa ta oddalona jet o 4oo metrów od głównej masy miasta Kijowa,leżącego na zachodnim brzegu Dniepru. Przy zdobywaniu Darnicy poległo 6.ooo Niemców,wzięto do niewoli wielu jeńców i zdobyto duży materiał wojenny. Nad Kijowem toczą się silne walki powietrzne. Przeprawiający się przez Dniepr Niemcy na łodziach,barkach i tratwach topieni są przez artylerię i lotnictwo sowieckie. Od Zaporoża po Melitopol Niemcy silnie kontratakują dla ułatwienia odwrotu armii niemiecko-rumuńskiej z Krymu,której jedyna linia kolejowa na Melitopol została przecięta. W głównej kwaterze marsz.Mannsteina odbyła się narada generałów dowodzących

na froncie wschodnim pod przewodnictwem samego Hitlera. Führer nakazał bezwzględną obronę linii Dniepru, którą należy utrzymać bez względu na ofiary.

FRONT ZACHODNI.

Liczne formacje ciężkich bombowców RAF-u dokonały ciężkiego nalotu na Bochum i okolice. Zrzucony wielki ładunek bomb spowodował ogromne zniszczenia i pożary. Nalot napotkał na słaby ogień artylerii przeciwlotniczej i nieliczne nocne myśliwce. Ponadto minowano wody nieprzyjacielskie, przyczym zestrzelono 2 niemieckie aparaty. Z wszystkich wypraw nie wróciło 8 maszyn angielskich.

SPRAWY POLSKIE.

Minister informacji prof. Stanisław Kot wygłosił w dniu 3o. września przemówienie, którego streszczenie podajemy : "Dziś mija 4 lata, gdy na obczyźnie utworzył się rząd pod przewodnictwem gen. Sikorskiego. Rząd ten trwa i pracuje po dziś dzień i linia polityki jego jest niezmienna. Możnaby powiedzieć, iż rząd Sikorskiego pracuje nadal pod jego duchowym przewodnictwem. Choć zdajemy sobie sprawę z zasług zmarłego generała, jednak przy każdej sposobności należy podnieść, iż w okresie katastrofy narodowej gen. Sikorski podjął sztandar Polski i tchnął w naród energię i siłę. Nietylko myśmy go słuchali, słuchał go i świat i nauczył się patrzeć przez Niego na Polskę. Tragedią dla nas jest brak Sikorskiego, jednak strata jego osoby będzie dla nas mniejsza, gdy zdołamy wyciągnąć z jego działalności pierwiastki twórcze i gdy je zrealizujemy. Sikorski pozostawił testament polityczny ważny nietylko dla nas, ale i sojuszników. Wszak on sprzymierzeńcom udowodnił, iż nie wolno lekceważyć sprawy polskiej, że wojna zaczęła się i skończy się o Polskę. Nas nauczył przekuwać klęski w zwycięstwo. Jego krytyka ostatniego dwudziestolecia Polski była zdrową, bowiem wykazywał błędy tylko dlatego, by ich uniknąć w przyszłości. Doprowadził do zjednoczenia demokracji dla pracy twórczej. Demokracja społeczna to termin przez niego używany i realizowany przez cały czas działalności. Jasny i zdrowy był jego stosunek do armii, która będąc siłą zbrojną narodu musi bez zastrzeżeń wykonywać rozkazy rządu. W polityce zagranicznej wytknął wyraźną linię. Polska nie może sobie pozwolić na dwóch wrogich sąsiadów, dlatego z jednym z nich musi utrzymywać stosunki dobre i serdeczne. Dążył więc do najściślejszego porozumienia z Rosją i usuwał wszystkie kłody na drodze porozumienia. Walczył o szeroki dostęp Polski do morza, rozumiał, iż silna Polska musi utrzymywać najgłębszą przyjaźń z demokracjami Zachodu. Odbudowę Polski rozumiał przez federację środkowej Europy, opartą na gospodarczej kooperacji i uprzemysłowieniu kraju. Wersal stworzył państwa wolne, ale rozczłonkowane. Federacja dała narodom wolność, ale stworzy państwa scalone. Tą linię polityki rząd będzie nadal kontynuował".

P. Prezydent R.P. odznaczył brytyjskiego marszałka lotnictwa sir Artura Teddera krzyżem Polonia Restituta.

OSTATNIE WIADOMOSCI Z DNIA 2.bm. - godz.8.2o rano.

- Pięć dywizji niemieckich cofa się na północ od Neapolu, V armia ściga pobitego wroga. Port w Neapolu jest już odbudowywany przez inżynierów alianckich. Ciężkie bombowce amerykańskie, działające z baz południowych zbombardowały okolice Monachium i Wiednia, niszcząc pod Wiedniem fabrykę samolotów.
- Ostatniej nocy operowały nad Niemcami silne formacje RAF-u.
- Między Mohilowem a Homlem toczą się zacięte walki. Wojska rosyjskie posunęły się o 2o km. w trójkącie Witebsk-Orsza-Mohilew. W środkowym brzegu Dniepru zdobyto miasto Czernichów. U bram Kijowa i Dniepropietrowska toczą się zacięte walki.
- Gen. Eisenhower i marsz. Badoglio odbyli narady na pokładzie pancernika "Nelson" na Malcie w sprawie współpracy militarnej Włoch ze sprzymierzonymi. Król włoski tworzy nowy rząd z marsz. Badoglio, skład rządu nie został jeszcze ogłoszony. Wiadomem tylko jest, iż gen. Ambrosio został szefem sił zbrojnych, a gen. Roatta dowódcą wojsk lądowych. Ministrowie marynarki i lotnictwa zostali mianowani po uzgodnieniu ze sprzymierzonymi.
- Harriman został mianowany ambasadorem USA w Moskwie.
- Szwecja zakazała transportu benzyny dla zagranicy. Zakaz tego transytu odczują wyłącznie Niemcy, którzy przez Szwecję wozili benzynę dla swych armii w Finlandii i Norwegii.

NA FUNDUSZ PRASY : "Swierk"-525, "Felek"-1oo, "Antek"-5o, "Kazik"-5o, "Pola"-5o, "Swierk"-2o, "Ada"-1oo, "Janina"-5o, "Stach trzeci"-1oo, "Zwornik"-5o, "Szóstki"-3o, "Ada"-15o, zł. "Rysiek" -5oo kopert, "Julek"-5oo kopert, "Hutnik"-1.5oo papieru.

W Y R O K.

W imieniu Rzeczypospolitej komisja sądząca Kierownictwa Walki Podziemnej na podstawie uprawnień od Czynników Oficjalnych działających w Kraju, z woli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, po rozpoznaniu sprawy Piotra Z o ń c z a k a, inżyniera nadleśniczego w Krościenku, oskarżonego o wysługiwanie się okupantowi, uznała go winnym czynów popełnionych przez to, że w czasie od 1939 do 1941 na terenie okręgu krakowskiego udzielał władzom niemieckim informacyj, mogących narazić obywateli polskich na niebezpieczeństwo aresztowania przez gestapo i skazał go za to na karę i n f a m i i.

Okręgowe Kierownictwo Walki Podziemnej.

K O M U N I K A T.

Dnia 13.8.43 na terenie gminy Aleksandrów w rej. Częstochowy, oddział Sił Zbrojnych w Kraju zaatakował i rozbił oddział niemiecki, składający się z 200-tu żandarmów, a przeprowadzający aresztowania. Straty Niemców - 12 zabitych i 6 rannych.

W rej. Częstochowy zostali zastrzeleni :

1/ Bahnschutz Serwiak V.D. za zastrzelenie 4 Polaków,
2/ V.D. Janowski za zadencjowanie 21 gospodarzy wywiezionych następnie do obozu.
3/ Bahnschutz Merda, winien wywiezienia dwóch mężczyzn do Oświęcimia.
4/ Konfidenci gestapo Hirsch i V.D. Szapula.
5/ VD bracia Józef i Ignacy Bryniakowie, konfidenci gestapo, winni śmierci gospodarza Panta i 1 policjanta polskiego, za śpiewanie hymnu narodowego.
6/ Komisarz Schulze, winien powieszenia 20 Polaków na stacji Rudniki.

W rej. Piotrkowa zostali zastrzeleni konfidenci gestapo : Maria Wojciechowska, Stanisław Gmierko, Kazimierz Baranowski, VD Łukomski Wilhelm, VD Neuman, Kazimierz i Leokadia Krotowscy.

Kierownictwo Walki Podziemnej.

KILKA UWAG DO WŁOSKIEJ KAMPANII.

Zastanawiając się nad ofenzywą sojuszniczą we Włoszech, trzeba mieć stale na uwadze, że jej przebieg wojskowy jest przede wszystkim funkcją możliwości transportów morskich. Do bezpośredniej walki rzucić mogą Anglosasi tylko taką ilość wojsk, jaką są w stanie stale wydatnie i szybko zaopatrywać w olbrzymie zasoby materialne, konieczne przy dzisiejszym uzbrojeniu i sposobie prowadzenia wojny.

Naiwnością byłoby przypuszczać, że sprzymierzeni byli w stanie zgromadzić w bazach północnej Afryki i Sycylii wszystkie konieczne zapasy dla jakichś milionowych armii lądowych wraz z lotnictwem i marynarką na przebieg kilkutygodniowej kampanii. Pamiętajmy, że ostatecznie wszelkie zaopatrzenie odbyć musi daleką drogę z miejsc wytwórczości Ameryki i Anglii, wymagającą wielu milionów tonażu okrętowego, silnej osłony morskiej i powietrznej i długiego czasu, a flota transportowa i wojenna sprzymierzonych ma równocześnie jeszcze wiele, wiele innych olbrzymich zadań do spełnienia.

Przypuszczać zatym należy, że wojnę na półwyspie prowadzić będzie nie więcej niż najwyżej kilkadziesiąt dywizyj i kilka tysięcy samolotów.

Szybkości postępów na wojnie nie da się nigdy z góry przewidzieć. Nie sądzimy jednak by licząc ostrożnie, opanowanie całego półwyspu musiało trwać dłużej niż jeszcze jakie 6 - 7 tygodni. O ile uda się aliantom dokonać nowych desantów na tyłach obecnego frontu niemieckiego na półwyspie, bądź na zachodnim bądź na wschodnim wybrzeżu, to czas ten może ulec znacznemu skróceniu. Zawładnięcie Sardynią i Korsyką na zachodzie, a wybrzeżem dalmatyńskim na wschodzie, ułatwia z teoretycznego punktu widzenia próby takich operacyj. Zdobycie półwyspu apenińskiego będzie miało olbrzymie znaczenie dla bezpośredniego dalszego prowadzenia wojny na lądzie, morzu i w powietrzu.

Na lądzie oznaczać to będzie przede wszystkim prawdopodobieństwo szybkiego opanowania półwyspu bałkańskiego, ze wszystkimi dalszymi z tym połączonymi konsekwencjami strategicznymi i politycznymi. Na morzu zwolnienie znacznej części floty wojennej do użytku przede wszystkim na Atlantyku i wzdłuż zachodniego wybrzeża Europy. W powietrzu oznaczać to będzie umożliwienie olbrzymiej ofenzywy lotniczej z dwóch frontów tzn. na całą powierzchnię Niemiec.

Wszystko to razem stworzy dogodne przesłanki dla wymierzenia ostatecznego i decydującego ciosu Niemcom przez ofenzywę sprzymierzonych na zachodzie.

FLOTA ALIANCKA A KAPITULACJA WŁOCH.

Angielski pierwszy lord admiralicji Alexander dał przed kilku dniami krótki obraz 3-letniej kampanii państw alianckich na morzu Śródziemnym stwierdzając przy tym, że nie brak było w niej momentów nietylko ciężkich, ale wprost dramatycznych. Istotnie jeśli się weźmie pod uwagę, że był okres, w którym Anglia rozporządzała na morzu Śródziemnym zaledwie eskadrą złożoną z trzech krążowników, że kiedyindziej znowu straty w tonażu poniesione na tym terenie operacyjnym były tak poważne, iż W.Brytania stała przed katastrofą i jeśli się to wszystko porówna z dzisiejszą sytuacją państw alianckich, podziwiać należy determinację komendanta floty sojuszniczej na morzu Śródziemnym adm.Cunninghama, który w tak krytycznych czasach nie zachwiał się pod ciężarem żadnego niepowodzenia. Dziś sytuacja państw alianckich uległa zasadniczym zmianom. Wskutek opanowania 2/3 wybrzeży śródziemnomorskich flota sojusznicza może przeprowadzać wszelkie operacje ; zwłaszcza zaś dzięki kapitulacji Włoch, która pozwoliła na wyeliminowanie z frontu floty włoskiej, położenie marynarki anglosaskiej znacznie się polepszyło tymbardziej, że flota włoska wypełniła w zupełności warunki zawieszenia broni. Prawie wszystkie jej jednostki zawinęły do portów alianckich i oddały się do dyspozycji państw demokratycznych. Fakt, że flota włoska zgłosiła swój akces w wojnie przeciwko Niemcom, był dla niejednego niespodzianką. Nazwać to można niewątpliwie sukcesem alianckim pierwszorzędnego znaczenia, nietylko bowiem Niemcy utracili flotę na południu, ale również przez akces włoski potencjał wojenny sojuszników ogromnie się wzmocnił. Wystarczy wspomnieć, że do portu na Malcie zawinęło 5 pancerników włoskich. Wartość sukcesu alianckiego jest przede wszystkim negatywna w tym sensie, że dzięki temu odpada niebezpieczeństwo, jakie dla aliantów przedstawiała flota włoska. Oczywiście wprowadzenie włoskich pancerników do walki nie jest łatwo. Załoga każdego pancernika liczy około 1.5oo ludzi, wyszkolonych w służbie danej jednostki. Zastąpienie ich marynarzami angielskimi zwłaszcza przy różnicach w cechach pancerników włoskich i angielskich, wymagałoby conajmniej kilku miesięcy. Przede wszystkim jednak zdobywając flotę włoską alianci mogą szereg okrętów, związanych dotąd przez marynarkę włoską, skierować do innych zadań a zwłaszcza do walki z Japonią. Na morzu Śródziemnym alianci potrzebują obecnie nadal lekkie jednostki dla obrony przed niemieckimi łodziami podwodnymi. Poza tym włoskie okręty wojenne będą eskortować dostawy żywności do Włoch, które płyną z portów sojuszniczych. Wobec nieobecności na morzu Śródziemnym pancerników niemieckich nasuwa się może pytanie do czego w takim razie potrzebne są nadal na tym terenie pancerniki ? Otóż bitwa pod Salerno stwierdziła, że pancernik przedstawia wartość nietylko dla operacji morskich, ale również dla współdziałania z siłami lądowymi. Olbrzymi zasięg ognia jakim rozporządza nowoczesny pancernik nadaje mu charakter pływającego portu. Otóż basen śródziemnomorski jest dla pancerników pierwszorzędnym polem do działania, że tylko wspomnieć Bałkany, Kretę, niemieckie pozycje we Włoszech i w południowej Francji. Dlatego niema mowy aby wskutek kapitulacji Włoch można było ogołocić morze Śródziemne z ciężkich jednostek t.j. z pancerników. Prawdopodobnie jednak nastąpi przegrupowanie. Część cięższych okrętów odpłynie zapewne do Anglii i zwolni stamtąd część floty macierzystej /Home Fleet/, która uda się na Daleki Wschód, gdzie flotę aliancką oczekują daleko efektowniejsze zadania.

STUDIA POLSKIEJ MŁODZIEŻY ZAGRANICĄ.

Na polskim wydziale lekarskim w Edynburgu studiuje około loo słuchaczy, wydano już około 3o dyplomów. Studenci korzystają z miejscowej kliniki i szpitali. W Liverpool około 4o słuchaczy uczęszcza na architekturę. Pewna grupa studiuje ekonomię w Cambridge w szkole ekonomicznej. Studenci politechniki mogą osiągać dyplomy w Londynie. W Anglii wydano szereg podręczników w języku polskim. Studenci polscy w Anglii mają swoje stowarzyszenie z centralą w Londynie. Niezależnie od studiów prowadzonych dzięki odkomenderowaniu studentów ze strony władz wojskowych, istnieje od roku 1941 "Uniwersytet polowy", na którym wykładają profesorowie Polacy. W wojsku zorganizowano również kursy maturalne, które w okresie ubiegłej zimy liczyły kilkuset słuchaczy. W Szkocji istnieją 2 żeńskie i męskie gimnazja, a w Glasgowie funkcjonuje liceum handlowe. Poza Anglią studiują liczniejsze grupy polskie w Szwajcarii, głównie na uniwersytecie we Fryburgu i technice w Wintertur, gdzie również wykładają Polacy. Na Węgrzech istnieje gimnazjum polskie i sporo naszej młodzieży studjuje na uniwersytetach.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

BOJKOTUJCIE SZMATŁAWCA - CZYTAJCIE PRASE PODZIEMNA
ZASILAJCIE FUNDUSZ PRASOWY.